

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Szentés, Kossuth-tér és
Mindszent, Szabadság-u.Ide intézendők a lap szel-
lemi részét illető minden-
nemű közlemények, hir-
detési és előfizetési díjak.

Egyes szám ára 10 fillér.

ALFÖLDI HIRLAP

FÜGGETLEN POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

1 évre --- K 10
1/2 évre --- K 5
1/4 évre --- K 2-50Hirdetések jutányos áron
számíttatnak.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik: Vasárnap és csütörtökön.

Telefon szám: Szentés, 35.

Felelős szerkesztő: **Diamant Manó.****Nem kell felekezeti oktatás.**

Magyarországi tanító-egyesületek országos szövetsége csütörtökön tartotta ez évi rendes közgyűlését.

A gyűlésen *Simkó* Lajos tanítóképezdei tanár indítványt nyújtott be, amely kimondja, hogy a szövetség továbbra is fenntartani kívánja a felekezeti tanítóképzőket. Ezzel szemben *Ember* Sándor ellen indítványt nyújtott be, amely kimondja, hogy a tanítóképzés helyesen csak államilag reformálható.

A közgyűlés többsége *Ember* indítványát fogadta el.

A legilletékesebb forum tört pálcát a felekezeti oktatás fölött. Mert ha valaki tudja, hogy a felekezeti vagy az állami oktatás eredményesebb-e, akkor azt legjobban a tanítói kar tudhatja.

A felekezeti iskolák nagyrésze, rosszul van berendezve. Kicsiny tulzsufolt termekben a tanítás nem is lehet eredményes. Az ellenőrzés is hiányos.

Igaz, a nép gyermekeinek nagy szüksége van arra, hogy helyes irányu vallásoktatásban részesüljön. Legalább majd, ha az élet harcában elveszt mindent, megmarad neki a hite. De a helyes válaszoktatást, megkaphatja a gyermek akkor is, ha másra is, az életben még szükségesebb dolgokra is tanítják.

De ha az egész világon mindenütt helyesnek találnák a felekezeti oktatást, Magyarországon még akkor is küzdeni kell ellene.

Magyarországon a felekezeti oktatás megszüntetése nemzeti érdek.

Felekezeti oktatás természete magával hozza, hogy az iskoláztatás nyelve az legyen, ami az illető felekezeti többségé. Ez nem vonatkozik azonban sem a katolikus, sem a református illetve evangélikus egyházakra, mert ezek az egyházak mindenütt hozzásimulnak a nemzetiségekhez. Görögkeleti és a görögkatolikus vallások azonban mindenütt elfogadják a többség nyelvét. Ennek a két vallásnak van

aránylag legtöbb felekezeti iskolája. Ezen két vallásfelekezeti iskolái részéről fenyegeti a legnagyobb veszély a magyar államegységet.

A görög-keletiek és görög-katolikusok nagy többsége oláh és szerb nemzetiségű, amely nemzetségek és amely vallások teljesen idegen behatások alatt állanak.

A görög-keleti iskolákban már a serdülő gyermekek lelkébe is beleoltják a magyarság és magyar haza iránti gyűlöletet.

Ezekben az iskolákban oltják bele a gyermekekbe a nagy Dákórománia ábrándját. Bizony sok ilyen iskolában már készen is áll ennek csak az álmodók képzeletében élő birodalomnak a térképe. Ezekből az iskolákból kerülnek ki a legnagyobb magyargyűlölők. Pedig arra az emberre, akit ilyen iskolában neveltek, már haragudni sem lehet, mert ez már nem izgató, mert amit mond, amit tesz, azt meggyőződésből teszi, hiszen már gyermekkorában arra tanították, hogy a magyarok a ti zsarnokaitok, a ti hóhéraitok.

De mit is tanítson mást a félművelt nyomorgó dászka, akinek nem az állam fizet, hanem „a román egyház”, aki magyarul nem tud. És aki előtt a legnagyobb ur a pópa.

De nemcsak a görög-keleti és görög-katolikus, hanem bizony gyakran a más felekezetek iskoláiban is vannak olyan dolgok, amelyek bizony keserűséggel töltik el minden hazafi szívet.

Egyik legnagyobb magyar városban lévő katolikus tanítóképző könyvtárában lehet találni olyan könyvet is, amelyik *Kossuth* Lajost olasz brigantinak nevezi.

És sok, nagyon sok példát lehet előhozni, amelyik minden magyar embernek arcába kergeti a vért.

Ha a magyar tanítóság szükségesnek tartja a felekezeti oktatás eltörlését, akkor talán a magyar állam *liberális* kormánya is be fogja látni, hogy még sem liberálisizmus az, ha a magyar közoktatásügyi miniszter hive a felekezeti ok-

tatásnak és ha belátja, akkor minden eszközzel arra fog törekedni, hogy minden iskolát, bármely felekezeté legyen is az, államosítson.

A kolera.

Az ijesztő rém minden elővigyázat dacára átlépte az ország határát. Éppen a legváratlanabb oldalról tört be a legfélelmesebb betegség az ázsiai kolera. Az első koleragyanus megbetegedés Pórszonyban történt; hogy a betegség kolera az már bizonyos, mert a beteg ugyanazon a hajón volt mosogató leány, amelyik hajóról vittek be a bécsi kórházba két beteget akikről bebizonyosodott, hogy ázsiai kolerába szenvednek.

A kormány minden intézkedést megtett, hogy a járvány terjedését megakadályozza.

Igaz, hogy egy kicsit későn jutott észébe a védekezés.

A kolera már hónapok óta szedi áldozatait Oroszországba és rohamos gyorsasággal közeledett az ország határa felé. Az egész világ telve volt a rémhírekkel azokról a borzalmas pusztításokról, amelyet a kolera vitt végbe Oroszországba. Intézkedés csak annyi történt, hogy egy kicsit megszigorították a határőrizetét.

Ma már elkerülhetetlennek látszik az, hogy a veszedelem ne törjön az országba.

A kolera Oroszországból át csapott át Romániába. Behurcolták Délolaszországba is, ahol már javába szedi áldozatait.

Az ország tehát három oldalról van veszélyben.

Magyarországon ha a betegség behurcolását megakadályozni nem bírják, akkor az a legnagyobb pusztítást viszi véghez.

Különösen az Alföld egészségtelen, mocsaras vidékeit fenyegeti a borzasztó járvány.

Az orvos kevés. A nép az orvost csak a legvégső esetben szokta a beteghez hívni. Gyakran lehet ilyen és ehhez hasonló mondasokat hallani, hogy „hivattam

hozzá orvost, azután mégis csak meghalt.

Ha végig tekintünk Csongrád megye egészségügyi intézményein akkor borzadva kell gondolnunk arra, hogy mi fog történni itt, ha az ázsiai kolerát behurcolják.

Az egyetlen város, ahol még az egészségügyi intézkedéseknek némi nyomát találjuk Szentés. Azonban meg itt is nagyon de nagyon sok kívánni valót hagynak az egészségügyi intézmények. A múlt számban közöltük azt a rendeletet, amelyet a polgármester intézett a város rendőrkapitányához és főorvosához. Ez a rendelet nagyon sok olyan intézkedést tartalmaz, amelyekre föltétlen szükség van a nem járványos időkben is.

A járványkórház azonban még csak tervben létezik.

A megyei községekben pedig semminemű közegészségügyi intézménynek nyoma sincs.

A tizezernél több lakossal bíró Mindszent község két orvossal, akik közül az egyik járási orvos, akinek még több orvos nélküli községben is van dolga, ugyan mire tudna menni járványok idején. A község belterületén és az udvarokban öles trágyadombok gőzölgnek. Az utcák nyílt csatornáiban a házaktól kifolyó vizek terjesztenek rettenetes levegőt. A főutcán lévő tejcsarnok a tejhulladékokat kiereszti az utcára, ami pedig dögletes büzt terjeszt. A község előjárósága ezeken a bot-

rányos állapotokon nem is igyekszik segíteni.

Csanytelek és Tömörkény község egy körorvossal néz az esetleges járvány elé. E két község óriási területe lehetlenné teszi azt, hogy járványos idő esetén az egy orvos valamit tenni tudjon.

Szegvár községnek 8000 lakoshoz van két orvosi állása. Azért csak állása, mert az egyik rendszerint nincs betöltve. Ha pedig néha be van töltve, akkor a másik orvos mindig szabadságon van.

Ha hozzávesszük ezekhez az állapotokhoz még a népnek azt a rossz szokását, hogy inkább meghal, semhogy orvoshoz menjen; még képzeletben sem tudjuk elképzelni az esetleges járvány esetén bekövetkezendő dolgokat.

Gyors és radikális reformokra van szükség, ha nem akarjuk, hogy az ázsiai rém itt is megtizedelje a lakosságot,

Szélcsend a politikában.

A magyar politikai élet vihariban pillanatnyi csend állott be. Olyan, mint mikor a viharos tengeren a háborgó habok elsimulnak, hogy azután annál nagyobb erővel támadjanak fel újra.

A parlament rettenetes gyorsasággal elintézte mindent, ami az állam gépezetének helyreállításához mulhatatlan szükséges volt. Belátta minden párt, hogy az or-

szágot továbbra is törvényen kívüli állapotban hagyni nem szabad. Az indemnitás megszavazása a 48-as pártok részéről nem a kormány iránti bizalomnak, hanem az önzetlen, még a legerősebb indulatot, a boszút is legyőző hazaszeretnek a jele volt.

A kormány az ellenzék türelmét azzal hálálta meg, hogy az állami beruházások ürügye alatt megszavaztatták az új hadihajók költségére felveendő kölcsönt is.

De jön az ősz és újra még nagyobb erővel fog kitörni a vihar, amely most szünetel.

Az új hadihajók, az anxió újra előtérbe nyomul. El kell intézni a bankkérdést is, mert a bank szabadalma f. évi december hó 30-án lejár. Elintézésre vár a választójogi reform is. És ki fog dörögni az is, hogy mennyit engedett a kormány elrabolni az állam jogaiból, hogy 40 mamelukkal több legyen „a mindre kész többség” pénzzel és csendőrszuronyal szerzett táborban.

Ne örüljünk a nagy csendnek, mert csak pillanatnyi az. A küzdelemnek, a szenvedésnek nincsen vége még.

A többség szolgálai megalázkodása, a nemzetiségiek aknamunkája újra lángba borítja az országot, a hol most minden nyugodtnak látszik.

A fokozatos haladásnak egyszerre gátat vetett a maradiak hatalomra jutott tábora.

TÁRCA

Tragédia.

Irtá: Kontz Erzsébet.

Az asszony nesztelenül pakolgatott a szobában. Olykor-olykor félelemmel vegyes reménységgel figyelt s mikor hallotta az ágy felől jövő szaggatott, halk lélegzetvételt — mintegy vergődő madárka — szívére nyomta a kezét, majd ajkára, hogy föl ne jajduljon attól a belső kintől, mely égeti, tépi.

Ötöt ütött az óra. Szép, csendes őszi este volt. Még a falevél sem mozdult. Az utcákon akkor gyújtogatták a villanylámpákat.

Az asszony orvosságos üreggel kezében, tétovázva állott az ágy előtt. Sajnálta fölköltetni ezt a falfehér férfit, aki az ő ura volt. De mégis itt az idő. Gyöngéden föl hajolt:

— Dénes, öt óra! — mondá.

A megszólított fáradtan nyitotta föl szemét s engedelmesen vette kicserespedett ajkaihoz a kanalat.

— Hányadika van ma? — kérdé

— Október 21. Jól aludt?

— Olyan különös volt az álom. Hallgassa meg! Ne ellenkezzék, most bírok beszélni, ki tudja mikor lesz ily jó napom. Tudja-e minek az évfordulója van ma?

Ne izgassa magát, édes. Majd más-kor beszélünk róla. A szónak legkömolyabb értelmében nyugalomra van szüksége. Hallotta az orvost!

— Eh, mit bánom én a sok ostoba orvos tilalmát. Én érzem, mit lehet tennem, mit nem. Azt hiszi, mind igazak az ő mondásaik?

— Az igaz, hogy maga egy akaratos, rossz gyermek.

— Ne így, így ne szóljon hozzám! Fájd. Ugy vágytam elmondani az álomat. De ha nem engedi...

Összekulcsolta kezeit s bágyait szemekkel kereste az asszony tekintetét. Ez lehajolt hozzá s megcsókolta halvány homlokát. Majd átlátszó kezeit vette a magáéiba s amilyen határozott hangon csak tudott, szólt:

— Minden szigorúságom a maga érdekében van, Dénes, hogy minélhamarabb erőre kaphjon. Hál' Istennek mindennap javul s minden perc egy lépés a teljes felgyógyuláshoz. Már nem is

lehet betegségnek nevezni a baját, csak a minden betegség után érezhető gyöngeségnek. De, hogy hamarosan fölkelhessen, alaposan be kell tartanunk az orvos rendeléseit. És akkor az én kis uram — folytatá hizelegve — újból zsarnokoskodhatik!

Denyézsy minden erejével magához szoritotta feleségét. Érezte, hogy az asszonynak örök, hűséges szeretete tartja benne a lelket. Négy hónapja nyomja az ágyat s e tenger idő alatt soha sem idegeskedett, minden szavát parancsnak vette, még a könnyein át is mosolygott rá, kereste a kedvét, biztatta, vigasztalta.

— Oh, mily rövid volt ami napsugaras boldogságunk — tűnődött tovább. — Hosszu nyolc évig várakozott rám ez az édes asszony. Leküzdöttük mindketten a szülők ellenvetéseit. Száz harc, rengeteg megpróbáltatás után végre egymáséi lettünk. Csak két éve annak, hogy valóra vált az álomunk és annak is egy része a meg-megújuló aggodalom láncolata lett.

És valóban Denyézsy Dénes és Tanger Emma szerelméről legendákat meséltek ismerős körében. Dénes előkelő, vagyonos földbirtokos gyermeke volt,

Khuen gróf elérte célját.

A magyar függetlenség újra az ábrándok közé tartozik.

De a többség nem elégszik meg a diadallal és még ezt az ábrándot is szeretné a nép szívéből kiirtani.

És nem jut eszükbe, hogy a magyar nép csak addig fog és addig tud küzdeni, még meg nem fosztották a reménytől, hogy valaha szabad lesz.

De bizunk a magyar nép törhetetlen hazaszeretetében és megvagyunk győződve arról, hogy ez az ábránd nemhogy kiveszne a nép szívéből, hanem ábrándból törhetetlen akarata válik.

És a szélszél után újra kitör a harc. Kitör, nem azért, mert a magyar nép akarná a harcot, hanem azért, mert bármilyen türelmes is, jogait elrabolni nem engedi.

HIREK.

Csongrádvármegye muzeuma összes osztályal nyitva d. u. 2-től fél 5-ig.

— **Emlékeztető.** Szentés város képviselőtestülete holnap délelőtt 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Az új járásbiróság épületec.** Az új járásbiróság épületére vonatkozólag pénteken kötötték meg a szerződést a város nevében Mátéffy Ferenc polgármester és a szegedi törvényszék részéről Hamza Géza törvényszéki elnök. A szerződés 30 évre szól, évi 4000 korona hasznobér mellett.

— **Különös gazdálkodás.** A város rohamos fejlődése megköveteli azt, hogy ha a város valahol utcát vagy teret

akar csinálni, akkor a szükséges telket kisajátíthassa. Nem teszi azonban semmi féle város rendezés indokoltá azt, hogy ha a városnak valamely telekre szüksége van, akkor arra a telekre az építkezési engedélyt megtagadja és a telket most még nem veszi meg. Pedig éppen ilyen helyzet áll fenn Polyák Ferenc örökösei Soós-utca 17 szám alatti házábanál. A város e ház helyén teret akar létesíteni. A ház tulajdonosai még 1907-ben felajánlották a 375 négyszögöl területű telket házzal együtt 1250 koronáért. A város akkor hajlandónak mutatkozott a vételbe belemenni. De később ugylátszik hogy meggondolták a dolgot és 1908 februárban értesítették a tulajdonosokat, hogy a telket nem veszik meg. Erre a tulajdonosok építési engedélyt kértek a telekre, mert a rajta levő épületek a hosszas alkudozások alatt annyira elpusztultak, hogy teljesen lakhatatlanok. Az építőbizottság nagysokára értesítette a tulajdonosokat, hogy a szemlélet 1909 dec. 4-én tartják meg. A tulajdonosok, akik nem is szentesi lakosok, erre az alkalomra összegyűltek és várták a bizottságot, melyik azonban nem jelentkezett. És még azóta sem mutatta magát. A tulajdonosok megbízottja felkereste a polgármestert és kérte, hogy vagy vegyék meg a telket vagy pedig adják meg az építkezési engedélyt. Ennek is elmúlt már vagy egy hónapja. És a szegény örökösök csak várnak, csak várnak, de még ez ideig semminemű intézkedés nem történt. A tulajdonosok pedig fizetik az adót egy ház után ami semmire sem használható. A tekintetes tanács gondolhatja a szegény emberek dolgával is és amikor 660 négyszögöl telekért 30000 koronát adnak, akkor talán meglehetne venni egy 375 négyszögöl telket 1600 koronáért, ha kell. Ha pedig nem kell, akkor pedig miért nem adják meg az építési engedélyt?

akit imádtak s becéztek otthon. Édesapja gazdának akarta nevelni, de mikor tapasztalta, hogy lehetsége az irói pályához vezet, azt sem bánta, sőt büszke volt, ha nevét ujságokban olvashatta. Csak akkor ütközött össze először apa és fia, mikor Dénes házasságára a beleegyezését kérte szüleinek. Először iszonyu méregbe jött az öreg Denyész, aztán anyja akart ráhatni könnyeivel, könyörgéseivel s mikor látták, hogy fiuk hajthatatlan és mégis el akarja venni azt a «kolodus kisasszonyt», kitagadták.

Dénes gyógyító irt talált megsebezett szívére Emmának forró öleléseiben, csókjaiban. Anyagi gondokkal nem küzdött, mert bőven volt kereste. Hirneves patikája ajtajának kilincsét egymásnak adták a vevők, irásai keresettek lettek az ujságokban, igényük parányi volt, így még inkább félre is raktak, semhogy pénzzavarban lettek volna valamikor. Boldogságunkból semmi sem hiányzott.

De egy év múltán az a pár piros vércsepp — amely a Dénes melléből szakadt — összetépte minden álmukat, vágyódásukat.

Rettegett a téltől, pedig rá nézve — mint gondolá — sokkal kellemesebbnek ígérkezik a tavalyinál, mivel most nem

küldték orvosai a déli vidékre, ami csakis azt bizonyítja, hogy közel van a gyógyuláshoz.

— Oh, bárcsak örömkönnyekeket láthatnék szép szemeidben, édes kis galambom — gondolá Dénes — ne ily fájót, amit tagadsz ugyan, de megérzi lelkem minden gondolatodat.

Pedig dehogy tudta ez a szegény, beteg, szerelmes ember! Hogyis találhatta volna ki feleségének azt a rettegett titkát, hogy ő nemsokára örökre lehunja szemeit, hogy már csak napokig élvezheti feleségének gyöngéd szavait, becézgetését. Nem vette észre feleségének nagyon hangos jókedve alatt a mélységes lelkifájdalmat. Nem tudta, hogy ez csak ezért van, hogy — az orvos szavai szerint — pár nappal tovább tartson az élete, hogy minden csók, ölelés már nem is neki, hanem a lelkének van szánva. Nem tudta, hogy ennek a kacagó asszonynak a legsúlyosabb kereszt — az ő elvesztésének tudta — bent van a szívében.

— Az előbb azt kérdezte édes, tudom-e napnak a jelentőségét. Hát mondja, melyik asszony ne emlékeznék a első szerelmes csókra, a legédesebbre?

(Folyt. köv.)

— **Költözködik a rendőrség.** A rendőrség a hét folyamán elköltözik régi helyiségéből, amelyik már régen megérett a lerombolásra és a Központi szálloda helyiségeiben helyezkedik el. A paszus kiáltó hivatal és a legénység szobája a földszinten lesz. A többi hivatalok pedig az emeleti helyiségekben lesznek elhelyezve.

— **Pör a Kossuth-nóta miatt.** Érdekes tárgyalás volt csütörtökön a hódmezővásárhelyi kir. járásbiróság előtt: Kovács József téglagyáros — az öreg honvédek ősz vezetője volt a vádlott — akit a református egyház a vallás szabad gyakorlatának vétsége miatt jelentett föl a bíróságnál. Az agg harcosnak az volt ugyanis a bűne, hogy április hó 27-ikén a reformátusok temetőjében egyik elhalt 48-as honvéd temetésén a Kossuth-nótát hozta a cigánynyal. A református temetőben az egyházi szabályok szerint tiltva lévén a zenélés, így az öreg Kovács József eljárásában az egyház vétséget látott. Igazán csodálatos, hogy a legmagyarabb és legliberalisabb egyháznak tartott református egyháznál is van annyi reakció, hogy bűnnek tartja, ha a nép hazafias érzésének ápolására hazafias dalt játszik a zenekar. (Ennél a följelentésnél nagy szerepet játszik az is, hogy Kovácsnak köszönhető hogy Papy József a református pap képviselőjelölt a hódmezővásárhelyi választáson elbukott). Oriási érdeklődés mellett ment végbe a tárgyalás, amelyen a vádlott azzal védekezett, hogy ő nem tudta, hogy a ref. temetőben tilos a zenélés. Dr. Erdős ügyészi megbízott azért, mert a zenélés a szertartás befejezése után történt, s a miatt ott senki sem botránkozott meg a vádat elejtette. A bíróság a bizonyítási eljárást ezzel befejezettnek nyilvánította és Kovács Józsefet a vád és következményei terhe alól fölmentette.

— **A színházi előadások megkezdése.** Az idei őszi színidényt szeptember 1-én kezdi meg Dr. Farkas Ferenc jól szervezett színtársulata. A szezon három hétre van tervezve. A társaság újra van szervezve és így reméljük, hogy a közönség minden igényét ki fogja elégíteni. A társaság a „Kis cukros» című vígjátékban mutatkozik be, amely ez alkalommal először kerül színre Szentesen.

— **A választójogi liga Makón.** Az általános titkos választói jog ligája az ősszel nagygyűlést tart Makón. Justh Gyula a mozgalom egyik vezetőemberéhez a következő levelet intézte: Pártunk kezdettől fogva vallott programjához hiven újabb is állást foglalt határozatilag az általános egyenlő és titkos választói jog mielőbbi megvalósítása érdekében. Ezen álláspontunkból kifolyólag, valamint a függetlenségi törekvések jól felfogott érdekében, pártunk azon van, hogy az általános titkos választói jognak minél szélesebb körben híveket szerezzen s azért a makói őszi nagygyűlésre is pártunk képviselőtagjai közül többen lemennek és beszélni fognak.

— **Esküvő.** David Mihály gazdasztiszt f. hó 30-án délután tartja esküvőjét Mindszentén Altver Jozefával Altver Baruch mindszerenti kereskedő leányával.

— **Vesztegzár a Dunán.** Budapestnél a Dunán hét Ausztrából jövő hajót, mert félnek, hogy a kolerát behurcolják vesztegzár alá helyeztek.

— **Az új kir. közjegyző.** A Szegeden újonnan szervezett közjegyzői állásra — mint bennünket értesítenek — Mikosovits Kamil a zentai munkapárti képviselőt fogják kinevezni. Ez a »munka« jutalma.

— **A szegedi egyetem.** Szeged város közönsége elhatározta, hogy az egyetem felállítása érdekében memorandummal fordul a királyhoz és a kormányhoz s ezért felhívta a Délvidék törvényhatóságát, hogy csatlakozzanak a mozgalomhoz.

— **Fogházra ítélt szerkesztő.** A Balassagyarmaton megjelenő Nógrádi és Honti Híradó szerkesztőjét Tokay Lajost az ottani járásbíróház hat rendbeli rágalmas és egy becsületsértés vétsége miatt két havi fogházra ítélt. Mindszinten takarékpénztári könyvelő volt. Lapjában erősen támadta a takarékpénztár vezérigazgatóját Vannay Ignácot ki sajtópert indított Tokay ellen. Az ügyész az ítélet ellen felebezett.

— **Feloszlatják a szegedi kincstári ügyészséget.** Szegedről jelentik: A volt kormány igazságügyminisztere elrendelte a szegedi kincstári ügyészség feloszlatását. A kincstári ügyészség november 1-én beszünteti működését és a Szeged város és Csongrád vármegye területén levő kincstári birtokokat a Zomborban levő kincstári ügyészség területéhez csatolják.

— **A gyöngyélet.** Nincs jobb élete senkinek, mint a magyar katonának. Különösen nagyon jól vannak a behívott póttartalékosokkal. Annyira jól, hogy ha majd a fegyvergyakorlatra behívott családapák hazakerülnek, nem lesz más dolguk, mint lefeküdni és hivatalni a papot, hogy ne kelljen gyónás nélkül átmaszírozni a másvilágra, ahol legalább nem lesz majd ilyen szép gyöngyélet. — Mint bennünket Nagyváradról értesítenek, ott nincsen határa a kegyetlen bánásmódnak, amelyet a szegény póttartalékosoknak kell elszenvedniük. A király születésnapja alkalmából a bakák ünnepi menázsit kaptak, azaz két nap nem volt se ebéd, se vacsora, 18-án délbe ehetetlen paprikáskrumpli volt az ünnepi lakoma, másnap reggel pedig reggeli nélkül 3 órakor kezdődő ab mars volt, amely eltartott 11 óráig. Ilyen körülmények között azután nem lehet csodálni, ha a katonák hamar ki-dőlnek.

— **Bucsubanket.** Schwartz Lipót mindszei gyógyszerész tiszteletére, aki átadta gyógyszerárát és Mindszentről elköltözik, barátai és tisztelői tegnap este bucsubankettet rendeztek.

— **Mükedvelői előadás Tömörkényen.** A király 80-adik születésnapja alkalmából a tömörkényi iskolás gyermekek mükedvelői előadást rendeztek, amely alkalommal színre került »A hazacímű egy felvonásos színmű és »A királyné keztyűje« című történelmi vígjáték. Az előadás, melyet Reisz Mihály községi s.-jegyző rendezett, nagyon jól sikerült. A befolyt tiszta jövedelmet a szegedi vakok intézetének juttatták.

— **Ahol mindent szabad.** Hiába kesergünk, hiába zokogunk, nincsen nekünk igazunk, mert még is van szabadság e rab Magyarországon. Szentes városáé a diadal, hogy a szabadság szeretetéről olyan példát ad, amelyenre kulturállamban kevés példa van. Hol van a szabadság tanyája? Hol volna másutt, mint a Rákóczi téri Berényi-korcsmába. Ott dühöng a szabadság. Dühöng különösen a verekedések terén. Mióta olyan szépen elhallgatták azt, hogy egy cigánygyereket a korcsmából az utcára kergetve, összeszurkálták, azóta a Berényi-korcsma diszes vendégei vérszemet kaptak. Nap-nap után sürűben fordulnak elő verekedések. Tegnap előtt, fényes nappal, két Csepregi testvér rendezett egy kis disz verekedést egymást közt az utcán, mikor már anyjukat bent a korcsmában jól földhöz verték. — A korcsmárosnak, ugylátszik, hogy a verekedések perverz gyönyörűséget okoznak, mert midőn a rendőrök a romboló legényeket kiakarták vinni, azt mondták, hogy hagyják őket törnizni, majd megfizelik. Vagy a haszonlesésük oly nagy, hogy nem bánják ha az üvegeket egymás fején törik is szét a vendégek, csak megfizessék — Ebben az iskolában azután nem csoda, ha Bösörmenyi Sándor, a Berényi-korcsma pincérje is kedvet kapott a verekedésre, mivel tegnap reggel véletlenül a korcsmában nem talált alkalmas médiumot, egy Barna István nevű béltisztítóval kiment a jéggyárhoz és ott Molnár Mihály gépészt, aki semmit sem sejtve, ment kifele a nyomásra az apja tanyájára, minden ok nélkül megtámadták, földre teperték és úgy összerugdosták, hogy az egész arca és a jobb szemé felfuvódott. A jéggyárból elősiető emberek alig bírták a megvadult emberek kezéből kivenni. — Igazán csodálatos, hogy a rendőrség és a pénzügyigazgatóság az ilyen helyekkel szemben nem jár el kellő szigorral, sőt egyáltalán nem jár el. De más tekintetben is nagyon gyöngéden bánnak el evvel a korcsmával, talán nem akarják az itt uralkodó szent szabadságot megsérteni, mert még az egészségügy kívánalmakat is mellőzik, a korcsma alacsony, szűk, kibővítésre szorul, ha erről a korcsmáról van szó.

— **Mindig a hólabda rendszerű árusítás.** Hiába való mindon rendelet, amelyik a hólabda rendszerű árusítást van hivatva megakadályozni, mert még mindig nagyon sokan felülnek ennek az elmés rendszerű csalásnak. Az utóbbi időkben valósággal elárasztja a csongrádmezei községeket egy Rosset nevű párisi cég nyomtatványokkal, amelyekben 2 frank és 50 centért, egy 40 korona értékű selyem alsószoknyát ígér. Ehhez, az állítólag 40 frankot érő selyem alsószoknyához, úgy lehet hozzájutni, hogy az, aki beengedi magát csapatni, az vesz 2 kor. 50 fillért egy szelvényt, amelyért kap 10 korona utánvét mellett 4 hasonló szelvényt, amelyet ha elad és ha azoktól, akik nála a szelvényt megvették, a tisztelt cég újra bezsebeli a 10 koronákat, akkor megkapja azt az állítólag 40 frankot érő selyem alsószoknyát, amire még vámot is kell fizetni. A végén azután kiderül, hogy az

állítólagos 40 frankot érő alsószoknya nem ér annyit, amennyibe belekerült. Azután jön s panasz a becsapott emberekől. Szükséges volna, hogy a hatóságok erélyesen lépjenek fel az ilyen szélhámosok ellen és azokat, akik az ilyen szelvényeket terjeszteni akarják, megbüntessék.

— **A balkáni huskontingens számokban.** A szerb szerződés ugyszólván teljessé tette azt a képet, amit a Balkán husbehozataláról nemcsak a gazdák, de a husfogyasztó közönség is nyerni kívánt. Ma már tisztán látható, hogy a balkáni husbehozatal a Wekerle—Bienerth-féle egyezményben stipulálnál is kisebb lesz. Mert ebben az egyezményben az foglaltatik, hogy a Balkán-államokból évente 50.000 szarvasmarhát, 120.000 darab sertést és 100.000 darab juhot szabad behozni. A 100.000 darab juh az ugynevezett bárcás jublegeltetés ellenértéke; mint behozatal tehát, ha kihasználható is, számba nem vehető. Marad tehát évi 50.000 darab szarvasmarha és 120.000 darab sertés behozatala, ami 10 évre 500.000 darab szarvasmarha és 1.200.000 darab sertés behozatalának koncedálását jelenti. — Ezzel szemben elvileg behozható Romániából és Szerbiából együttvéve a szerződés hátralévő részén 298.000 darab szarvasmarha és 1.075.000 darab sertés. A Wekerle Bienerth-féle egyezményben 10 évre megállapított balkáni behozatalból tehát Szerbia és Románia által ki nem használható főlöslég marad 202.000 darab szarvasmarha és 125.000 darab sertés. Vagyis évi átlagban, a szerződés 7 éves tartama alatt 30.000 darab szarvasmarha és 17.800 darab sertés, mint kihasználatlan kontingens marad akkor is, ha Szerbia és Románia — amire egyáltalán nincs kilátás — csakugyan mind egy szalig be tudnak hozni a részükre koncedált marha- és sertés mennyiségek husát.

— **Gyujtogatunk, gyujtogatunk.** Az utóbbi időben olyan sok tüzeset volt a szegedi tanyákon, hogy végre felköltötték a rendőrség gyanuját. Most aztán egy olyan eset történt, amelyből kétségtelenül meg lehetett állapítani, hogy az ilyen tüzeket rendszerint a tanyások maguk idézik elő, akik előbb jól biztosítják rozoga épületeiket és termésüket, aztán felgyújtják. Szombaton este 11 óra tájban Csuri Sándor felsőközponti tanyája is kigyuladt s leégett. Gróf Dezső kerületi rendőrbiztos által az azonnal megejtett széleskörű rendőri nyomozás megállapította, hogy a tűz alkalmával a gazda feleségével és Sándor nevű fiával vidéken vásárban volt, Mária leánya pedig Központon bálózott. Ott hon csakis a tizenöt esztendő István gyerek maradt két kis testvérel. Gróf rendőrbiztos megérkezvén a tanyára rögtön vizsgálatot indított. Feltűnt ugyanis neki, hogy minden értékesebb tárgyat kihordva és elrejtve találak. Olyformán, hogy ezt feltétlenül csakis felnőt tehetette. Ez azt a gyanút keltette benne, hogy itt előre megfontolt gyujtogatás történt. Faggatni kezdte a gyereket, aki beismerte, hogy a tanyát ő gyujtotta fel szülei biztatására. Mivel a tanya teljesen elhanyagolt állapotban volt és magas összegre volt biztosítva és mert az újabb tanya építéséhez szükséges anyag el is volt már készítve, kétségtelen a szülők közreműködése. Ezen alapon Csuri Sándort és feleségét, Mari nevű leányát és Pista nevű fiát letartóztatták.

— A «Vasárnapi Ujság» augusztus 28-iki száma első helyén Székely Bertalannal foglalkozik, közölve a nagy művész nekrológiát és nevezetesebb műveinek reprodukcióit. A többi aktualitások közül képekben örökíti meg ez a szám brüsszeli világkiállítását, a budapesti új második telefon-központot, a főváros új bérházait, a Szent-István-napi löversenyt, a méhészeti kiállítás érdekességeit, az elhunyt Miss Nightingalet, a budapest környéki nyaralás genreképeit, a vidékieket Szent-István napján Budapesten stb. Lévy József és Kárpáti Aurél versei, Zsoldos László regénye, Réthi Lajos elbeszélése, Neera olaszból fordított regénye adja a szépirodalmi olvasnivalót. Egyéb közlemények: Jeszenszky Károly közlésében két XVI. századi hazafias magyar ének, tárcacikk a hétről s a rendes hetrovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre 4 korona, a «Világkrónika»-val együtt 4 korona 80 fill. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület Egyetemutca 4. szám) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap» a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fillér.

Tanügy.

Gimnáziumi értesítés.

A helybeli állami főgimnáziumban a tanulók felvétele az 1910-11. iskola évre f. é. szeptember hó 1. 2. és 3-án d. e. 8-12 óráig az igazgatói irodában történik.

A felvétel feltételei a következők:

a) Az I osztályba csak 9 évet betöltött tanulók vétetnek fel, 12 évesnél idősebb fiú fetételéről a tanári testület határoz.

b) Az I. osztályba beiratkozó tanuló tartozik szülői, vagy azok megbízottai kísérelésében megjelenni s az elemi iskola IV. osztályának sikeres elvégzéséről szóló iskolai, továbbá születési és újraoltási bizonyítványát felmutatni. E bizonyítványok bármelyikének hiányában a felvétel csak ideiglenes.

c) A felsőbb osztályba való felvételhez megkivántatik, hogy a illető az előbbi osztályt sikerrel végezte s azt bizonyítvánnyal igazolja.

d) Minden újonnan belépő tanuló, ki az előbbi évet más intézetben végezte, tartozik az iskolai bizonyítványon kívül a születési bizonyítványt és az előbbi iskolai évről szóló Értesítőt is felmutatni.

A felvételkor fizetendő díjak: felvételi díj 10 korona ifjúsági könyvtári díj, értesítői díj, ének díj s tanulmányi kirándulási díj címén 1—1 korona, összesen 14 korona. — A tanulmányi kirándulási díj fizetése aból az igazgató felmentheti a szegény tanulókat. — A tandíj 60 korona, mely negyedévi részletekben is fizethető.

Minthogy egy-egy osztályba az 1883. évi XXX. t. c. értelmében rendszerint csak 60 tanuló vehető fel s a helybeliek előnyben részesülnek, az igazgatóság figyelmezteti a helybeli szülőket, hogy az I és II osztályba beírandó fiaikat már szeptember első napján Délelőtt hozzák el, mert a következő két napon a jelentkezés sorrendjében fognak felvétetni, akár helybeliek, akár vidékiek,

Az iskolai év ünnepies megkezdése szeptember 5. én, hétfőn, d. e. 9 órakor lesz, s ezen a szülőket is szívesen látja a gimnáziumi igazgatóság.

Iskolai értesítés.

A református elemi iskolában a beiratások szeptember 1., 2., 3. és 5. napjain 8—12 és 2—5 óráig történnek, még pedig a fiúk a központi fiú, a lányok a központi leányiskolánál. A tanév ünnepélyes megnyitása szeptember 6-án d. e. 8 órakor tartandó istentisztelettel kezdődik.

Az iskolába újonnan belépők az anyakönyvvezetői hivataltól váltandó »igazolvány«-nyal kötelesek igazolni tanköteles korukat.

Minden elemi iskolába járó növendék után a beiratáskor az ifjúsági könyvtár gyarapítására 30 fillér fizetendő.

Az igazgatóság.

Iskolai értesítés.

A szentesi róm. kath. hitközség által fenntartott elemi iskolákban a tanulók felvétele az 1910—11. iskolai évre f. évi szeptember 1., 2. és 3-ik napjain délelőtt 8—12, délután pedig 2—4 óráig történik.

Szeptember hó 4-én reggel a szentlelek segítségül hívása, 5-én reggel pedig megkezdődik a rendes tanítás.

Biró Pál
egyházi jegyző.

Kiadótulajdonos: Diamant Manó.

Papir- és írószerkereskedés felosztás. A postaház mellett lévő újonnan berendezett könyv-, papir- és írószerkereskedésemeljesen felosztatom és a raktáron lévő összes árukat a jó berendezéssel együtt **igen olcsón eladom.**

Árjegyzék az üzletben megtekinthető.

Tisztelettel
Sebesy Ferencné
könyv- és papirkereskedő.

Szentes város polgármesterétől.

7277—1910. sz.

Hirdetmény.

Értesitem a közönséget, hogy szeptember hó 2-án az alsó csordajáráson a „Bánomháti“ temető melletti partos területen a csendőrpáncsnokság céllövészetet tart, ennél fogva felhívom, hogy a céllövészeti helyet nevezett napon kerülje.

Szentes, 1910. évi augusztus hó 25-én.

Magyar
tanácsnok, h. polgármester.

Szentes város polgármesterétől.

7318—1910. sz.

Verseny tárgyalási felhívás.

Szentes r. t. város tanácsa versenytárgyalást hirdet a rendőrkapitányság emeletes főépületének lebontására.

Az ajánlatok lepecsételt zárt borítékban f. évi szeptember 1-én délelőtt 10 óráig nyújtandók be a városi központi iktató hivatalba.

A feltételek Dobovszky József István művezető építésznél tekinthetők meg.

Szentes, 1910. augusztus 27-én.

Dr. Mátéffy Ferenc,
polgármester.

Szentes város tanácsától.

6627—1910. szám.

Hirdetmény.

Értesitem a közönséget, hogy a földmivélsügyi miniszter ur által 54300—1908. szám alatt „huszvizsgálat“ tárgyában kiadott rendelete értelmében 1910. évi augusztus hó 15-től mindazon közfogyasztásra szánt állatok husai, melyek eddig egyesek házáinál mérettek el, a hatóság által a Kossuth-téren felállított hatósági husszékben mérhető el, ugyancsak itt fog elmérteni a mészárosok és hentések által vágott és a hivatkozott rendelet értelmében az állatorvos által hatósági husszékbe utalt állatok husa is.

A nem mészáros és hentések által közfogyasztásra szánt vagy náluk kényszervágás alá kerülő állatok levágását és kimérését csakis a város által erre alkalmazott, jelenleg Lakos Imre mészáros vághatja le és mérheti ki.

A husárakat, melyért a husok kimérhetők, az elsőfoku állategészségügyi hatóság, a polgármester alapítja meg. A hus árát a hatósági mészáros szedi be és a városgazda fizeti ki. A vágóhid használatáért, állatorvosi szemléért, hatósági husszék használatáért és az állatok levágásáért, feltisztításáért és kiméréseért

egy nagymarha után	12.60
egy növendékmárha után	10.20
egy sertés után	8.60
egy gyengeborju után	5.90
egy juh után	3.30

korona és a fogyasztási adó fizetendő.

Szentes, 1910. évi július 28-án.

Dr. Mátéffy
polgármester.

Hirdetmény.

A folyó 1910. évi ujoncállításra az 1889., 1888., 1887. évben született hadkötelesek vannak felhiva.

Az 1889. évben született hadkötelesek (I-ső korosztály) *szeptember hó 3-án.*

Az 1888. évben született hadkötelesek (II-ik korosztály) *szeptember hó 5-én.*

Az 1887. évben született hadkötelesek (III-ik korosztály) *szeptember hó 6-án* idézetenek sorozás alá, miért is felhivom ezen három korosztályhoz tartozó hadköteleseket, hogy a fenti napokon *reggel 8 órakor* a vármegyeházban levő katonaugyvezetőség hivatalos helyiségében orvosi vizsgálatra tisztán, pontosan jelenjenek meg.

Azon idegen illetőségű állításkötelesek, a kik itt, Szentesen soroztatásukat kérték s engedélyt kaptak, továbbá az önként belépő ifjak, — a népfelkelési szolgálatra képtelenek gyanánt jelentkező népfelkelő kötelesek, — nemkülönben azon állításkötelesek atyja, kik póttartalékba helyezését folyamodtak folyó évi szeptember hó 6-án fent jelzett helyen orvosi vizsgálatra pontosan jelenjenek meg.

Azok, kik kellő igazolás nélkül a sorozán meg nem jelennek, a legszigorubban fognak büntetelni.

Szentés, 1910 augusztus 10-én.

Bugyi Antal
főjegyző.

A tiszántuli járás főszolgabirójától.
ad 2030—1910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Csongrádvármegye tiszántuli járásához tartozó Szegvár községben megüresedett segédjegyzői állásra, melynek javadalma 1200 korona törzsfizetés és 100 korona lakbérilletmény, pályázatot nyitok.

Felhivom az állást elnyerni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900:XX t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket valamint eddigi működésüket igazoló okmányokkal fölszerelt pályázati kérvényüket hozzám szeptember hó 15-ig nyujtsák be.

Az elkésve érkező beadványokat figyelembe venni nem fogom. A választás napját később állapítom meg.

Mindszent, 1910 augusztus 12.

Tary
főszolgabíró.

Eladó ház.

Soós József Vásárhelyi-utca 64-ik számú háza eladó. — Értekezhetni a tulajdonossal a fenti szám alatt.

DR. G. SCHMIDT
főtörzs- és tisztiorvos-féle

FÜLOLAJ

gyorsan és alaposan gyógyít időszakos siketséget, fülfájást, fülzúgást és nagyothallást

még idült esetekben is. Egyedül kapható üvegje 4 kor.
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza BUDAPEST,
Király-utca 18. szám.

Czeplédi Fülöp

III. ker., Rákóczi-tér 32-ik számú házában egy **bolt-helyiség** azonnal kiadó; ugyintén Szürszabó Nagy Imre-utca 2. számú házában egy **udvari lakás** szintén azonnal kiadó. Rákóczi-vendéglőjében pedig egy jó karban lévő **billiárdasztal** eladó.

Kovács Sándor

kereskedőnek II-ik ker.,
Rákóczi Ferencz-utca
38. számú háza eladó.

Értekezni lehet piactéri fűszerüzletében.

Kiadó lakás.

Vajda Bálint IV. ker., Sáfrány Mihály-utca 44. számú házában egy két szobás lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt, Szent Mihály-naptól haszonbérbe kiadó.

Értekezni lehet a fenti szám alatt.

Sinóros Sz. Esztike

harisnyakötő, elvállal mindenféle harisnyakötéseket, javításokat, fejleéseket a legjutányosabb áron, I. ker., Törs Kálmán-utca 1. szám, Purjesz János ügyvéd háza mellett. Egy ügyes tanulóleány felvétetik.

Vajda B. utóda Könyvnyomdája

Szentés, Kossuth-tér 4. sz. (református bérház).

Telefonszám 35.

Készít: Lakodalmi és bál meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, gyászlapokat és kereskedői nyomtatványokat stb.

Könyvnyomdám

a modern technika minden követelményeinek megfelel, amennyiben e szakmába vágó munkák gyors elkészítéséhez ugy személyzet, mint gép és betűanyagok tekintetében a vidék első könyvnyomdáival versenyképes.

Telefonszám 35.

Továbbá ügyvédi, közjegyzői, rovatolt munkák, valamint művek elkészítését szép rivitelben olcsó áron állítok elő.

Nagy hirlapkiadó vállalat!

Kiadó

üzlethelyiségek

Házamban három üzlethelyiség kiadó. Bolti állványaim is vannak eladók.
SPITZER ADOLF, Horváth Gyula-utca 29.

Egy jó családból való fiu

nyomdász tanulónak

kerestetik Vajda B. Utoda könyvnyomdájában Szentesen. Reform. bérház.

